

**Uchwała Nr IV.29.2024
Rady Powiatu w Kętrzynie
z dnia 11 lipca 2024 roku**

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz.107), w związku z art. 2 ust.4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 – 2030 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2480), **Rada Powiatu w Kętrzynie uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kętrzynie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU W KĘTRZYNIE**

Leszek Szewczuk

Załącznik do Uchwały Nr IV.29.2024 r.
Rady Powiatu w Kętrzynie
z dnia 11 lipca 2024 r.

POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2024-2030

Kętrzyn, 2024 r.

1. Wprowadzenie

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia: „Zdrowie psychiczne oznacza dobrostan, w którym jednostka uświadamia sobie własne możliwości, potrafi radzić sobie z normalnymi stresami życiowymi, może produktywnie pracować i jest w stanie wnieść wkład do swojej społeczności”.

Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym i jednym z najważniejszych elementów zdrowia w pojęciu ogólnym, stanowi fundament dobrego samopoczucia jednostki oraz prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa jako całości. Współczesne rozumienie zdrowia psychicznego wykracza poza brak zaburzeń czy chorób psychicznych, obejmując szeroko pojętą zdolność do radzenia sobie ze stresem, efektywnej pracy oraz wkładu w życie społeczności. Zdrowie psychiczne to stan dobrostanu, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, radzi sobie z normalnymi stresami życia, pracuje produktywnie i efektywnie oraz jest w stanie wnieść wkład w życie swojej społeczności. Zdrowie psychiczne obejmuje zarówno aspekty emocjonalne, jak i poznawcze, wpływając na nasze myśli, uczucia i zachowania. Dobra kondycja psychiczna pozwala na budowanie zdrowych relacji, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji oraz czerpanie satysfakcji z życia. W dobie szybko postępujących zmian społecznych, technologicznych i gospodarczych, troska o zdrowie psychiczne staje się jednym z kluczowych wyzwań dla systemu opieki zdrowotnej i instytucji publicznych.

Zaburzenia psychiczne to nie tylko schizofrenia, depresja czy choroba afektywna dwubiegunowa. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Zaburzeń Psychiczych obejmuje także otępienia, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania czy osobowości, niepełnosprawność intelektualną, zespół stresu pourazowego, a także zaburzenia pojawiające się w związku z chorobami somatycznymi, jak ostatnio z COVID-19.

Zaburzenia psychiczne od dawna są powodem stygmatyzacji i dyskryminacji, a osoby z zaburzeniami traktowane są jako zagrożenie dla społeczeństwa, czego skutkiem może być wykluczenie społeczne i zagrożenie ubóstwem. Osoby chorujące w szczególności potrzebują wsparcia, akceptacji i poczucia, że są częścią szerszej społeczności.

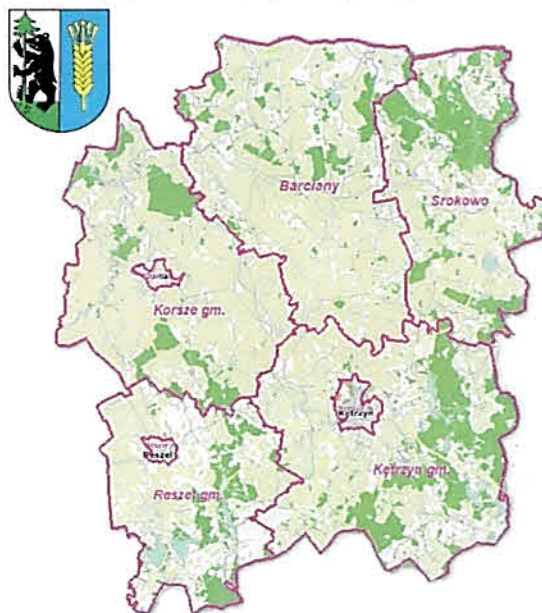
Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.), ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy, ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Podmiotami biorącymi udział w powyższych działaniach są ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, rodziny, oświaty i wychowania, sprawiedliwości, do spraw wewnętrznych,

obszar 121 300 ha¹, co stanowi 5% powierzchni województwa i plasuje go pod tym względem na dziesiątym miejscu w województwie. Siedzibą samorządu powiatowego jest miasto Kętrzyn. W skład powiatu wchodzi: miasto Kętrzyn, gmina Barciany, gmina Kętrzyn, gmina Korsze, gmina Reszel i gmina Srokowo.

Rysunek 1 Mapa powiatu kętrzyńskiego z podziałem na gminy

Źródło: Geoportal²

2.2 Ludność w powiecie kętrzyńskim

Według danych GUS wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w powiecie kętrzyńskim mieszkało 57.445 osób, co pod względem liczby ludności plasuje go na siódmym miejscu z 19 powiatów w województwie warmińsko-mazurskim. Portal *Polska w liczbach* podaje, że 52,6% mieszkańców Kętrzyna stanowią kobiety, a 47,4% mężczyźni. W latach 2003-2023 liczba mieszkańców Kętrzyna zmalała o 10,9%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,3 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Kętrzyn ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -237. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -9,22 na 1000 mieszkańców Kętrzyna.

¹ Dane dot. powierzchni geodezyjnej powiatu oraz gmin otrzymano z Ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Kętrzynie.

² Projekt pn.: „Projekt zintegrowanej informacji geodezyjno-kartograficznej Powiatu Kętrzyńskiego” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Oś Priorytetowa 3 Cyfrowy Region Działanie 3.1 Cyfrowa dostępność informacji sektora publicznego oraz wysoka jakość e-usług publicznych.

2.3 Diagnoza organizacji wsparcia zdrowia psychicznego w powiecie kętrzyńskim

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030, realizatorami Programu są:

- 1) minister właściwy do spraw zdrowia;
- 2) minister właściwy do spraw rodziny;
- 3) minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 4) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
- 5) minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 6) Minister Sprawiedliwości;
- 7) Minister Obrony Narodowej;
- 8) samorządy województw, powiatów i gmin;
- 9) Narodowy Fundusz Zdrowia.

W realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również inne podmioty, w szczególności organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu.

Zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na szczeblu lokalnym realizują instytucje zajmujące się diagnozowaniem, leczeniem i wsparciem osób ze szczególnymi potrzebami. Poza szpitalami psychiatrycznymi oraz oddziałami psychiatrycznymi w szpitalach ogólnych, opiekę psychiatryczną, psychologiczną i pedagogiczną sprawują:

- 1) poradnie i centra zdrowia psychicznego;
- 2) poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- 3) środowiskowe domy samopomocy;
- 4) domy pomocy społecznej;
- 5) zakłady aktywności zawodowej;
- 6) warsztaty terapii zajęciowej;
- 7) ośrodki szkolno-wychowawcze;
- 8) ośrodki pomocy społecznej;
- 9) powiatowe centra pomocy rodzinie;
- 10) gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 11) zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 12) sądy, policja, organizacje pozarządowe, centra opiekuńczo-mieszkalne i inne jednostki.

Instytucje te działają na różnych poziomach opieki zdrowotnej i społecznej współpracując ze sobą, aby zapewnić pacjentom jak najlepsze warunki leczenia i wsparcia w powrocie do zdrowia oraz funkcjonowania w społeczeństwie.

Niniejszą diagnozę organizacji wsparcia zdrowia psychicznego opracowano na podstawie materiałów zgromadzonych od instytucji funkcjonujących w powiecie kętrzyńskim oraz Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia.

1. Poradnie i centra zdrowia psychicznego

Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie

Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie oferuje specjalistyczną pomoc psychiczną, psychologiczną i terapeutyczną. Głównym celem poradni jest złagodzenie

Tabela 4 Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wg płci i wieku

Lp.	Chorzy	2023 rok
1	Liczba chorych ogółem	6503
2	Mężczyźni	2146
3	Kobiety	4357
4	19-29 lat	758
5	30-64 lata	3783
6	65 lat i więcej	1962

Źródło: Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych może prowadzić do różnorodnych zaburzeń psychicznych, które mogą znacznie wpływać na życie jednostki. Substancje psychoaktywne obejmują narkotyki, alkohol, leki psychotropowe i inne substancje chemiczne, które zmieniają funkcjonowanie mózgu. W przypadku zaburzeń psychicznych spowodowanych uzależnieniem od substancjami psychoaktywnych (z wyłączeniem alkoholu), statystyki wyglądają następująco:

Tabela 5 Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi substancjami psychoaktywnymi

Lp.	Chorzy	2023 rok
1	Liczba chorych ogółem	153
2	Mężczyźni	86
3	Kobiety	67
4	0-18 lat	-
5	19-29 lat	42
6	30-64 lata	76
7	65 lat i więcej	35

Źródło: Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie

Na uwagę zasługuje odrębna grupa pacjentów PZP, u których występują zaburzenia psychiczne spowodowane nadużywaniem alkoholu. W 2023 roku objętych opieką PZP w związku z uzależnieniem było 375 osób, z tego większość stanowili mężczyźni - 295.

Tabela 6 Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu

Lp.	Chorzy	2023
1	Liczba chorych ogółem	375
2	Mężczyźni	295
3	Kobiety	80
4	0-18 lat	-
5	19-29 lat	26
6	30-64 lata	289
7	65 lat i więcej	60

Źródło: Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie

Zrealizowane zdania:

- 1) problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych (dopalacze i inne używki – szkolenie dla pedagogów szkolnych przeprowadzone we współpracy z PSSE w Kętrzynie);
- 2) uzależnienia behawioralne i inne zachowania ryzykowne:
 - ✓ zorganizowanie i opracowanie oraz przeprowadzenie badań diagnostycznych - określenie skali ryzyka agresji i przemocy w szkołach podstawowych powiatu kętrzyńskiego - grupa badawcza 1400 uczniów,
 - ✓ opracowanie raportu zbiorczego „Diagnoza poziomu występujących problemów wychowawczych i zagrożenia uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych powiatu kętrzyńskiego”. Raport jest umieszczony na stronie internetowej poradni oraz został rozesłany do wszystkich szkół biorących udział w projekcie. Oficjalna prezentacja raportu odbyła się podczas grudniowej konferencji współorganizowanej z PCPR,
 - ✓ wykład otwarty dla nauczycieli i rodziców – „Dzieci i młodzież w świecie cyfrowym uzależnienia, zachowania ryzykowne, skuteczna profilaktyka”;
- 3) problemy zdrowia psychicznego:
 - ✓ „Jak dbać o zdrowie psychiczne ?” – zajęcia psychoedukacyjne,
 - ✓ „Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu z elementami relaksacji” – warsztaty skierowane były do 20 nauczycieli szkół, dla których organem prowadzącym jest powiat kętrzyński,
 - ✓ „Jak poskromić agresję w przedszkolu” – szkolenie z elementami warsztatu,
 - ✓ „Wypalenie zawodowe, czyli dlaczego tracimy zapał i motywację do pracy”,
 - ✓ trening umiejętności wychowawczych – cztery filary wychowania, granice,
 - ✓ efektywna współpraca w zespole,
 - ✓ „Jak zapobiegać agresji i przemocy w szkole”,
 - ✓ „Jak wspierać rozwój emocjonalno – społeczny dziecka” – spotkanie z rodzicami,
 - ✓ „Trudności adaptacyjne, trudności integracyjne” – warsztaty.

Centrum Pomocy Psychologicznej. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży w Kętrzynie

Centrum Pomocy Psychologicznej w Kętrzynie prowadzi działalność na rzecz dzieci i młodzieży od 2020 r. Wizyty w Centrum są refundowane przez NFZ i nie wymagają skierowania. Centrum oferuje następujące świadczenia:

- 1) konsultacje psychologiczne;
- 2) badania profesjonalnymi narzędziami psychologicznymi;
- 3) diagnostykę psychologiczną;
- 4) psychoterapię indywidualną i rodzinną;
- 5) terapię grupową;
- 6) opinie psychologiczne;
- 7) wizyty domowe oraz zajęcia w terenie z terapeutą środowiskowym.

W swojej kadrze CPP posiada psychologa, psychologa klinicznego, certyfikowanego psychoterapeutę w nurcie poznawczo-behawioralnym, psychoterapeutę w nurcie systemowym oraz psychoterapeutę w nurcie integracyjnym.

Ilość udzielonych terapii psychologicznych dzieciom oraz młodzieży w latach 2021-2023 przedstawia niżej prezentowany wykres:

- 2) poradnictwem psychologicznym polegającym na objęciu uczestników wsparciem indywidualnym lub grupowym;
- 3) zajęciami terapeutycznymi dostosowanymi do możliwości i potrzeb uczestników;
- 4) opieką i wsparciem opiekuna.

Tabela 8 Liczba osób korzystających z usług z ŚDS w Kętrzynie

Liczba osób przewlekle psychicznie chorych	2021	2022	2023
ogółem	53	50	51
Liczba osób upośledzonych umysłowo	21	22	23
Liczba osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych	5	4	3

Źródło: Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu

Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi i zapewnia 82 miejsca statutowe. Znajduje się w dwóch budynkach, gdzie do dyspozycji jest 14 pracowni: kulinarna, komputerowa, ruchu i rekreacji, plastyczno – artystyczna, muzyczno – teatralna, artystyczna z elementami ogrodnictwa oraz sala doświadczania świata i pokoje wyciszeń wraz z poradnictwem.

Mieszkańcy z miasta i gminy Reszel mają zapewniony transport, a dzięki nawiązanej współpracy z powiatem olsztyńskim i bartoszyckim, jest zapewniony również transport uczestnikom z Gminy Kolno, Bisztynek i Korsze.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu świadczy specjalistyczne usługi dostosowane do uczestników i osób niepełnosprawnych.

Tabela 9 Liczba osób korzystających z usług z ŚDS w Reszlu

Liczba osób przewlekle psychicznie chorych	2021	2022	2023
ogółem	20	21	21
Liczba osób upośledzonych umysłowo	2	4	10
Liczba osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych	64	66	59

Źródło: Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu

Dom typu „A B C D” realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestnika, jak również do możliwości organizacyjnych i finansowych. Zapewniona jest pomoc przy rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez udział w treningach przygotowujących do samodzielnego życia, samoobsługi i zaradności życiowej.

DPS w Kętrzynie rozwiązuje problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:

- 1) działania edukacyjne – spotkania edukacyjno–profilaktyczne z pedagogiem i psychologiem;
- 2) działania promocyjne i profilaktyczne:
 - ✓ rozmowy indywidualne z pedagogiem, personelem medycznym, pracownikami pierwszego kontaktu,
 - ✓ spotkania Zespołu Opiekuńczo – Terapeutycznego (omawianie i podjęcie koniecznych działań mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i nikotynizmowi w domu),
 - ✓ konsultacje lekarza psychiatry.

Problemy zdrowia psychicznego i poprawy dobrostanu psychicznego rozwiązywane są poprzez:

- 1) działania edukacyjne:
 - ✓ spotkania indywidualne z psychologiem, pedagogiem, personelem medycznym, lekarzem psychiatrą;
- 2) działania promocyjne i profilaktyczne:
 - ✓ muzykoterapia, biblioterapia,
 - ✓ ćwiczenia relaksacyjne z muzyką,
 - ✓ spacerowanie i zajęcia w ogrodzie,
 - ✓ rozmowy terapeutyczne,
 - ✓ pomoc w kontaktach z rodziną (np. pomoc w pisaniu listów, kartek okolicznościowych, kontakt telefoniczny, on-line),
 - ✓ podejmowanie działań ułatwiających adaptację nowego mieszkańca (np. rozmowy z pracownikiem pierwszego kontaktu, spotkania z pedagogiem, psychologiem),
 - ✓ pobudzanie do działania i pomoc w odnalezieniu pasji, zapewnienie potrzeb religijnych i duchowych.

Wykres 5 Liczba mieszkańców posiadających orzeczenia z symbolem U/02P (choroby psychiczne)

Źródło: Dom Pomocy Społecznej w Kętrzynie

Ponadto w PZAZ w Kętrzynie zatrudnione są :

- ✓ w dziale administracyjnym – 3 osoby: dyrektor, księgowa, inspektor ds. kadr i płac,
- ✓ w dziale rehabilitacyjnym – 2 osoby: pielęgniarka, fizjoterapeuta.

Zakład prowadzi działalność o charakterze wytwórczo-usługowym polegającą na dostarczaniu następujących usług:

- 1) gastronomicznych, które obejmują organizację i obsługę szkoleń, konferencji, warsztatów, przyjęć okolicznościowych oraz catering;
- 2) pralniczych, w ramach których wyposażona w nowoczesny sprzęt i profesjonalne środki piorące pralnia wodna z barierą czystości świadczy kompleksowe usługi pralnicze w zakresie prania pościeli, ręczników, obrusów, kocy, narzut, firan itp. oraz maglowanie. Usługi pralni adresowane są do jednostek organizacyjnych powiatu kętrzyńskiego, różnego rodzaju firm i instytucji;
- 3) niszczenia dokumentów i dysków na przemysłowym, profesjonalnym zestawie dwóch urządzeń niszczących z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, o ochronie informacji niejawnych oraz o odpadach;
- 4) pielęgnacji zieleni, w tym koszenie trawników, dbanie o rabaty kwiatowe, grabienie liście, odśnieżanie ciągów pieszych przy budynkach, sprzątanie grobów, drobne prace naprawcze, konserwatorskie;
- 5) haftu, gdzie oferowane są drobne naprawy krawieckie oraz usługi hafciarskie.

6. Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kętrzynie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kętrzynie istnieje od 1996 roku, jest placówką dziennego pobytu i rehabilitacji. Warsztat działa przy Mazurskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i stwarza osobom z niepełnosprawnościami możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania i przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Z rehabilitacji korzysta 40 podopiecznych, czas trwania zajęć wynosi 7 godzin dziennie przez okres 11 miesięcy.

Głównym celem warsztatu jest osiągnięcie możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku: możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez ich aktywne uczestnictwo w różnych formach rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowanych w Warsztacie Terapii Zajęciowej. Kompleksową rehabilitacją społeczną i zawodową Warsztat obejmuje osoby z niepełnosprawnością intelektualną z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym także z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób z niepełnosprawnościami Warsztat kreuje aktywizację zawodową tych osób tworząc warunki i możliwości ich udziału w szkoleniach, praktykach i stażach zawodowych. Rehabilitacja zawodowa kształtuje rozwijanie psychofizycznych sprawności oraz podstawowe umiejętności zawodowe. Działania terapeutyczne kierowane są na rozwijanie poczucia odpowiedzialności, samodzielności, wytrwałości, dokładności, punktualności, porządku na stanowisku pracy oraz umiejętności współpracy w grupie.

W Warsztacie odbywa się również rehabilitacja społeczna, która ma na celu umożliwianie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby z niepełnosprawnościami, wyrabiania samodzielności do wypełniania ról społecznych, likwidacji barier w komunikowaniu się

7. Ośrodki szkolno-wychowawcze

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Jana Pawła II w Kętrzynie

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Jana Pawła II w Kętrzynie jest placówką oświatową dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim w wieku od 3 do 24 lat. Głównym celem placówki jest zapewnienie jak najlepszych warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów, na miarę ich potrzeb i możliwości. Dzieci i młodzież uczą się, wychowują, rozwijają swoje zainteresowania, zdobywają zawód. Głównym celem Ośrodka jest wychowanie ucznia:

- ✓ samodzielnego, aktywnego, potrafiącego dokonać wyboru właściwych wartości moralnych,
- ✓ dojrzałego do odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych,
- ✓ samodzielnie funkcjonującego w środowisku i aktywnie uczestniczącym w życiu społecznym.

W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Kętrzynie wchodzi:

- 1) przedszkole specjalne;
- 2) szkoła podstawowa specjalna;
- 3) branżowa szkoła specjalna I stopnia, której ukończenie daje kwalifikacje do wykonywania zawodu: ogrodnika, kucharza, pracownika pomocniczego stolarza, pracownika pomocniczego obsługi hotelowej;
- 4) specjalna szkoła przysposabiająca do pracy;
- 5) internat pełni funkcję opiekuńczą i wychowawczą. Tutaj młodzież spędza czas po zajęciach w szkole, realizuje i pogłębia zainteresowania, uczy się samodzielności, zaradności, utrzymania porządku i uczestniczenia w życiu społecznym.

Tabela 13 Dane statystyczne dotyczące ilości uczniów w SOSW oraz ich stopnia niepełnosprawności

Jednostka	Stopień niepełnosprawności intelektualnej			Autyzm	Niepełnosprawność sprzężona
	Lekki	Umiarkowany i znaczny	Głęboki		
Przedszkole	-	-	-	10	2
Szkoła podstawowa	39	20	2	4	35
Branżowa Szkoła I stopnia	23	0	-	4	8
Szkoła Przysposabiająca do pracy	-	6	-	-	5
Razem	62	26	2	18	50

Źródło: Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Kętrzynie

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Jana Pawła II w Kętrzynie realizuje następujące zajęcia specjalistyczne:

- 1) logopedia, w tym komunikacja AAC;
- 2) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne;
- 3) zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne;
- 4) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
- 5) usprawnianie ruchowe;

w systemie wsparcia społecznego, skupiając się na bardziej złożonych i specjalistycznych zadaniach.

Główne zadania PCPR w Kętrzynie obejmują:

- 1) realizację zadań własnych Powiatu Kętrzyńskiego z zakresu pomocy społecznej, wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a także zadania zlecone z administracji rządowej;
- 2) wsparcie dla osób niepełnosprawnych – organizowanie rehabilitacji społecznej i zawodowej, dofinansowanie sprzętu ortopedycznego, turnusów rehabilitacyjnych oraz likwidacji barier architektonicznych;
- 3) pomoc osobom doznającym przemocy domowej – prowadzenie interwencji kryzysowej, oferowanie wsparcia psychologicznego i prawnego oraz organizowanie schronienia w sytuacjach kryzysowych;
- 4) prowadzenie programów aktywizacji społecznej i zawodowej – działania mające na celu reintegrację osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym programy szkoleń zawodowych i aktywizacji zawodowej;
- 5) współpraca z innymi instytucjami i organizacjami – współpraca z urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi, placówkami edukacyjnymi, zdrowotnymi oraz innymi podmiotami w celu zapewnienia kompleksowej pomocy i wsparcia dla osób potrzebujących.

Powiatowe centra pomocy rodzinie odgrywają istotną rolę w koordynacji i realizacji polityki społecznej na poziomie powiatu, zapewniając wsparcie, które wymaga bardziej zaawansowanej interwencji i specjalistycznej pomocy niż to, co mogą zaoferować gminne ośrodki pomocy społecznej.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kętrzynie

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kętrzynie to komórka działająca przy PCPR w Kętrzynie. Jej zadaniem jest wydawanie orzeczeń dotyczących stopnia niepełnosprawności oraz wskazań do ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych. Działalność Zespołu jest kluczowa dla osób, które starają się o różnego rodzaju wsparcie, uprawnienia i świadczenia związane z niepełnosprawnością.

Tabela 14 Osoby zaliczone do osób niepełnosprawnych prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności w powiecie kętrzyńskim

dzieci	2021	2022	2023
ogółem	110	88	89
upośledzenie umysłowe (01-U)	10	7	10
choroby psychiczne (02-P)	18	25	22
całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C)	82	56	57

dorośli	2021	2022	2023
ogółem	255	223	271
upośledzenie umysłowe (01-U)	19	23	34
choroby psychiczne (02-P)	208	179	216
całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C)	28	21	21

Źródło: PCPR w Kętrzynie

Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności działają zgodnie z przepisami prawa, a ich orzeczenia mają istotne znaczenie dla osób niepełnosprawnych, umożliwiając im korzystanie z różnych form wsparcia i pomocy.

10. Zespoły interdyscyplinarne

Koordinowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy – należy do zespołów interdyscyplinarnych.

Tabela 16 Ilość rozpatrzonych spraw dotyczących stosowania przemocy domowej w powiecie kętrzyńskim

Gmina	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Miasto Kętrzyn	74	54	71
Gmina Kętrzyn	34	18	22
Gmina Reszel	10	10	8
Gmina Barciany	20	20	15
Gmina Korsze	33	39	34
Gmina Srokowo	14	11	11

Źródło: Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu kętrzyńskiego

11. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Podstawowym zadaniem gminnych komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób. Gminne komisje zajmują się w szczególności:

- ✓ przyjmowaniem wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe,
- ✓ prowadzeniem postępowania zmierzającego do motywowania osób uzależnionych,
- ✓ kierowaniem wniosków do sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu.

Tabela 17 Ilość rozpatrzonych spraw dotyczących leczenia odwykowego w powiecie kętrzyńskim

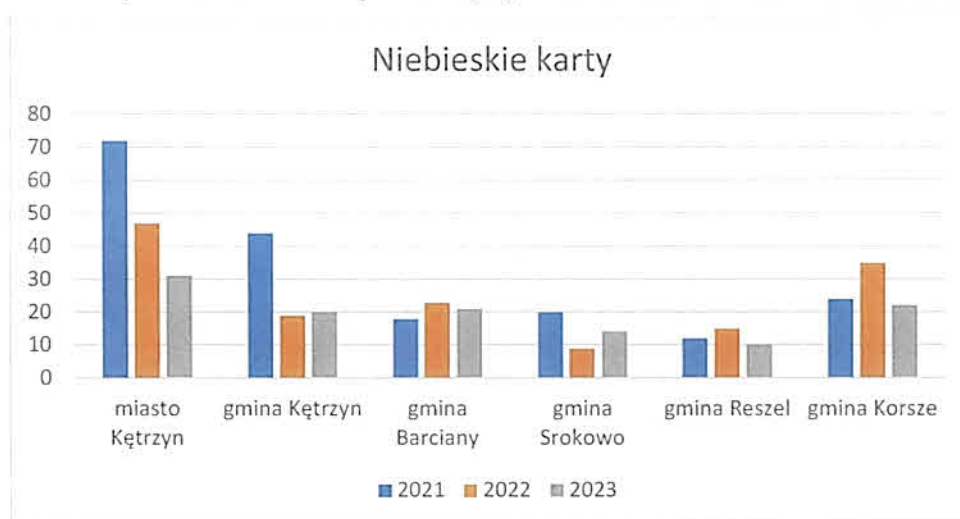
Lp.	Ilość rozpatrzonych spraw	2021 r.	2022 r.	2023r.
Miasto Kętrzyn				
1	Ilość rozpatrzonych spraw dotyczących nadużywania alkoholu	34	36	35
2	Ilość wniosków złożonych do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	19	29	12
Gmina Kętrzyn				
1	Ilość rozpatrzonych spraw dotyczących nadużywania alkoholu	27	12	12
2	Ilość wniosków złożonych do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	21	7	9
Gmina Reszel				
1	Ilość rozpatrzonych spraw dotyczących nadużywania alkoholu	11	19	8
2	Ilość wniosków złożonych do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	11	19	6
Gmina Srokowo				

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie

Policja pełni kluczową rolę w zakresie ochrony zdrowia psychicznego poprzez działania interwencyjne, prewencyjne i współpracę z innymi instytucjami, w tym:

- 1) interwencje kryzysowe;
- 2) koordynacja działań (współpraca z pogotowiem ratunkowym, szpitalami, ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia kompleksowej opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi);
- 3) wymiana informacji;
- 4) prewencja i edukacja;
- 5) kampanie społeczne: udział w kampaniach edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego i redukcję stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 7) udzielanie pierwszej pomocy;
- 8) monitoring osób z zaburzeniami psychicznymi w przestrzeni publicznej;
- 9) patrole i nadzór;
- 10) interwencje w przypadkach przemocy domowej.

Wykres 6 Ilość założonych niebieskich kart w powiecie kętrzyńskim w latach 2021 - 2023

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie

Na podstawie danych otrzymanych z komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie możemy zauważyć znaczący spadek spraw dotyczących zakładania niebieskich kart. Jednak nadal w wielu środowiskach, szczególnie wiejskich, występuje przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy w szczególności wobec kobiet i dzieci.

Tabela 19 Ilość niebieskich kart w powiecie kętrzyńskim wg miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Miasto	72	47	31
Wieś	118	101	87
Razem	190	148	118

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie

świadomości społecznej na temat problemów zdrowia psychicznego, zmniejszenie stygmatyzacji oraz promowanie zdrowego stylu życia;

- 4) wsparcie dla placówek psychiatrycznych: NFZ może wspierać finansowo szpitale psychiatryczne, ośrodki leczenia uzależnień oraz inne placówki psychiatryczne, zapewniając środki na rozbudowę infrastruktury, zakup sprzętu medycznego oraz szkolenie personelu;
- 5) monitorowanie jakości opieki: NFZ może prowadzić monitorowanie jakości opieki psychiatrycznej w placówkach zdrowia, zapewniając, że pacjenci otrzymują odpowiednią opiekę zgodnie z obowiązującymi standardami i wytycznymi;
- 6) finansowanie innowacyjnych rozwiązań: NFZ może finansować projekty badawcze i innowacyjne rozwiązania w dziedzinie zdrowia psychicznego, które mają na celu poprawę skuteczności leczenia, diagnozy i rehabilitacji osób chorych psychicznie;
- 7) współpraca z organizacjami pozarządowymi: NFZ może współpracować z organizacjami pozarządowymi, pacjentami i ich rodzinami oraz innymi podmiotami zainteresowanymi poprawą opieki nad osobami chorymi psychicznie, aby wypracować najlepsze praktyki i rozwiązania wspierające pacjentów.

Według informacji udzielonych przez Warmińsko-Mazurski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia o liczbie osób korzystających z poradni leczenia uzależnień oraz terapii uzależnień ustalono, iż 3,24 % ogółu osób objętych terapią na terenie województwa pochodzi z terenu powiatu kętrzyńskiego.

Tabela 21 Liczba osób korzystających z poradni leczenia uzależnień

Nazwa poradni	Obszar	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Poradnia leczenia uzależnień	Województwo warm. -maz.	732	873	987
	Powiat kętrzyński	8	11	8
Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	Województwo warm. -maz.	6143	6347	6662
	Powiat kętrzyński	233	253	289
Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	Województwo warm. -maz.	741	792	809
	Powiat kętrzyński	2	2	3

Źródło: Warmińsko – Mazurski oddział Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia

3. Cele programu wraz z harmonogramem zadań

Cel główny, jak i cele szczegółowe Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 zostały określone w art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) oraz Rozdziale 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023r. poz. 2480).

ZAPEWNIENIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, W TYM OSOBOM UZALEŻNIONYM ORAZ DOŚWIADCZAJĄCYM KRYZYSU PSYCHICZNEGO, WSZECHSTRONNEJ I KOMPLEKSOWEJ OPIEKI I WSPARCIA ADEKWATNYCH DO ICH POTRZEB

3.1. Cel szczegółowy 1)

Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej				
1.	opis zadania	forma realizacji	termin realizacji	
1.1.	Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży.	Dokument obejmujący zakres zsynchronizowanych działań placówek służby zdrowia, edukacji, pomocy rodzinie, pomocy społecznej oraz PUP, adresowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkałych na terenie powiatu kętrzyńskiego.	Wydział Oświaty i Zdrowia	2024 r.
1.2.	Utworzenie CZP zgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale 5 NPOZP.	Przeprowadzenie badań pilotażowych dotyczących możliwości i warunków utworzenia CZP obejmującego swoim zasięgiem powiat kętrzyński.	Wydział Oświaty i Zdrowia	wg NPOZP

3.3. Cel szczegółowy 3)

Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi				
3.	opis zadania	forma realizacji	podmioty/jednostki odpowiedzialne	termin realizacji
3.1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym zaburzeniami psychicznymi.	<ol style="list-style-type: none"> Diagnoza niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi odczytanie rozmów informacyjno-doradczych ze wszystkimi osobami z zaburzeniami psychicznymi celem rozpoznania potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej, opracowanie indywidualnych Planów Działania dla osób zainteresowanych aktywizacją zawodową) celem dostosowania działań PUP do faktycznych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi określonych w oparciu o wyniki diagnozy. Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi w celu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia, kierunku przekwalifikowania lub instrumentu aktywizacji zawodowej. Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy wśród osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poprzez: <ul style="list-style-type: none"> organizowanie szkoleń z zakresu poszukiwania pracy, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy dla osób niepełnosprawnych, ulatwienie dostępu do informacji i elektronicznych baz danych pozwalających na zdobycie umiejętności skutecznego poszukiwania pracy. Organizacja szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi w zawodach deficytowych na lokalnym rynku pracy celem uzyskania/ uzupełnienia/ zmiany kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia. 	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Kętrzynie	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu
3.2.	Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promowanie zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym zaburzeniami psychicznymi.	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie materiałów informacyjnych kierowanych do pracodawców promujących zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi. Konferencje i szkolenia dla pracodawców. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi oraz 	Powiatowy Urząd Pracy we współpracy z partnerami	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu

3.4. Cel szczegółowy 4)

Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy

Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy				
4.	opis zadania	forma realizacji	podmioty/jednostki odpowiedzialne	termin realizacji
4.1.	Powołanie lub kontynuacja lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu.	Powołanie Zespołu Koordynującego opracowanie Programu - Uchwala nr 1568/2024 r. Zarządu Powiatu w Kętrzynie z dnia 1 lutego 2024 r.	Zarząd Powiatu w Kętrzynie	Zadanie zrealizowane
4.2.	Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.	Opracowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej na lata 2024 – 2030.	Zespół Koordynujący	Do końca roku 2024
4.3.	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.	Zgodnie z zapisami Harmonogramu zadań PPOZP na lata 2024 – 2030.	Realizacja – podmioty wskazane jako wykonawcy poszczególnych celów. Wydział Oświaty i Zdrowia Koordynowanie – Zespół i monitorowanie – Zespół Koordynujący	Realizacja ciągła w trakcie trwania Programu
4.4	Przygotowanie i udostępnianie mieszkańcom oraz samorządowi województwa, aktualizowanego corocznie przewodnika, informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Opracowanie przewodnika w formie elektronicznej i zamieszczenie go na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Kętrzynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie.	Wydział Oświaty i Zdrowia	Zrealizowane; aktualizowanie na bieżąco

4. Podmioty uczestniczące w realizacji programu

Nazwa placówki	Adres	Numer telefonu
Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kętrzynie	ul. Krótka 4 11-400 Kętrzyn	89 751 29 77
Powiatowy Ośrodek Wspierania i Rozwoju Edukacji w Kętrzynie	ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn	538 325 395
Centrum Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży	ul. Traugutta 7/8 11-400 Kętrzyn	698 585 828
Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie	ul. Sikorskiego 76 J 11-400 Kętrzyn	89 751 04 87
Środowiskowy Dom Samopomocy w Reszlu	ul. Podzamcze 1 11-440 Reszel	89 755 00 11
Dom Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ul. Wileńska 16 11-400 Kętrzyn	89 752 27 90
Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Kętrzynie	ul. Wileńska 16 B 11-400 Kętrzyn	503 890 110
Warsztat Terapii Zajęciowej w Kętrzynie	ul. Budowlana 5 11-400 Kętrzyn	89 752 23 78
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Kętrzynie	ul. Klonowa 2 B 11-400 Kętrzyn	89 751 23 55
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn	89 751 29 01
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ul. Kościuszki 2 11-400 Kętrzyn	89 751 41 29
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu	ul. Kolejowa 25 A 11-440 Reszel	89 755 02 33
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie	ul. Pocztowa 9 11-400 Kętrzyn	89 751 09 00
Powiatowy Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w Kętrzynie	ul. Pocztowa 9 11-400 Kętrzyn	89 751 09 00
Warmińsko – Mazurski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia	ul. Żołnierska 16 10-561 Olsztyn	800 190 590
Sąd Rejonowy w Kętrzynie	ul. Sikorskiego 66 11-400 Kętrzyn	89 751 76 06
Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie	ul. Wojska Polskiego 5 11-400 Kętrzyn	47 73 512 00
Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych		
Reszel	ul. Kolejowa 25 A 11-440 Reszel	89 755 39 09
Kętrzyn (miasto)	ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	89 752 05 76
Kętrzyn (gmina)	ul. Kościuszki 2 11-400 Kętrzyn	89 751 41 29
Srokowo	ul. Plac rynkowy 14 11-420 Srokowo	89 754 45 33
Korsze	ul. Mickiewicza 13 11-430 Korsze	89 754 00 94
Barciany	ul. Wojska Polskiego 7 11-410 Barciany	89 753 11 87

5. Podsumowanie

Niniejszy dokument – Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego jest inicjatywą mającą na celu poprawę jakości życia mieszkańców powiatu kętrzyńskiego poprzez wzmocnienie wsparcia psychicznego i promowanie zdrowia psychicznego. Program ten jest realizowany w odpowiedzi na rosnące potrzeby w zakresie zdrowia psychicznego oraz na konieczność dostosowania lokalnych działań do krajowych i europejskich standardów w tej dziedzinie.

Cele Programu do realizacji:

- 1) prewencja i edukacja: zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego poprzez kampanie edukacyjne, warsztaty, szkolenia oraz dostęp do informacji;
- 2) wczesna interwencja: zapewnienie szybkiego dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla osób potrzebujących;
- 3) wsparcie i rehabilitacja: rozwój lokalnych usług wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym programów rehabilitacyjnych i reintegracyjnych;
- 4) koordynacja i współpraca: usprawnienie współpracy pomiędzy instytucjami zdrowia, opieki społecznej, edukacji oraz organizacjami pozarządowymi w celu lepszego zarządzania zasobami i działaniami na rzecz zdrowia psychicznego.

Działania w ramach Programu:

- 1) kampanie informacyjne i edukacyjne: organizacja wydarzeń publicznych, dystrybucja materiałów edukacyjnych, prowadzenie stron internetowych i profili w mediach społecznościowych poświęconych zdrowiu psychicznemu;
- 2) szkolenia i warsztaty: programy szkoleniowe dla nauczycieli, rodziców, pracowników socjalnych, lekarzy pierwszego kontaktu oraz innych specjalistów mających styczność z osobami narażonymi na problemy psychiczne;
- 3) rozwój infrastruktury: wsparcie dla rozbudowy i modernizacji lokalnych ośrodków zdrowia psychicznego, zwiększenie dostępności do poradni psychologicznych i psychiatrycznych.
- 4) programy wsparcia: inicjatywy skierowane do rodzin i opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym grupy wsparcia, doradztwo i pomoc materialna.

Oczekiwane efekty działań:

- 1) poprawa jakości życia: zmniejszenie liczby osób cierpiących na zaburzenia psychiczne poprzez lepszą prewencję, wczesne wykrywanie i skuteczne leczenie;
- 2) zwiększenie świadomości: podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego w społeczeństwie, co przyczyni się do redukcji stygmatyzacji i dyskryminacji;
- 3) lepsza koordynacja usług: efektywniejsze wykorzystanie zasobów poprzez skoordynowane działania różnych instytucji i organizacji zaangażowanych w ochronę zdrowia psychicznego.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego stanowi kompleksową odpowiedź na wyzwania związane ze zdrowiem psychicznym i dąży do stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia, który będzie skutecznie odpowiadać na potrzeby lokalnej społeczności.